

Załącznik
do uchwały Nr
Rady Gminy Wilczęta
z dnia2017 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2018rok**

Podstawa prawna do podejmowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. Z 2016 r. poz.487 z późn.zm.) art. 4¹ stanowi, że:

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

W szczególności zadania te obejmują;

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie profilaktycznych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz. U. z dnia 02 lutego 2012r. , poz. 124 z późn.zmianami).

Obowiązek corocznego uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, stanowiącego część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10, ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

WSTĘP

Spośród wielu problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z nadużywaniem alkoholu mają szczególne znaczenie.

Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych. Nadmierna konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne, zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą społeczność, rodziny. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócanie porządku publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, moralnego i duchowego. Zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie.

Szkody spowodowane przez alkohol często są nieodwracalne, jednak można im zapobiegać poprzez działania profilaktyczne.

Rozdział I

Cel programu

Głównym celem programu jest profilaktyka wśród dzieci i młodzieży oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk alkoholowych i narkomanii.

Cele szczegółowe:

- Promocja zdrowego trybu życia.
- Skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom.
- Profesjonalna pomoc terapeutyczno-profilaktyczna.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza środowiska lokalnego

Diagnozę sporządzono na podstawie danych uzyskanych z GKRPA, GOPS i Gimnazjum w Wilczętach

1. Rynek napojów alkoholowych na terenie gminy.

Uchwałą Rady Gminy w Wilczęta z dnia 31 marca 2017 r Nr XX/138/17 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) dla Gminy Wilczęta ustalono liczbę punktów; - **30**

i uchwałą Rady Gminy Wilczęta z dnia 24 listopada 2001r Nr XIV/110/01 ustalono liczbę punktów do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości **10** punktów gastronomicznych.

Stan wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach handlowych (sklepy) i gastronomicznych na dzień 30.10.2017r :

- zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo posiadało - **14** sklepów
- zezwolenia powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu - posiadało **10** sklepów
- zezwolenia powyżej 18 % zawartości alkoholu - posiadało **7** sklepów.

W gastronomii;

- zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu oraz piwa - **2** lokale gastronomiczne
- od 4,5% do 18% zawartości alkoholu, posiadał **1** lokal gastronomiczny

Z przedstawionych danych wynika, że najbardziej rozpowszechnionym napojem alkoholowym jest piwo i wino.

2. Pomoc rodzinom, w których występują problemy alkoholowe

- ogólna liczba osób korzystających z pomocy materialnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosła - **23** rodziny w 2012 , **26** rodzin korzystało w 2013r, w 2014r – **13** rodzin, w 2015r – **15** rodzin, w roku 2016 – 21 rodzin a w roku 2017 korzystało z pomocy GOPS **35** rodzin, za pierwsze półrocze.

3. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2014 wpłynęło **43** wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe natomiast w 2015 r **16** wniosków, w roku 2016 **35** wniosków a w roku 2017 wpłynęły 42 wnioski.

W 2012 roku wysłano **1** wniosek do Sądu na przymusowe leczenie i **3** osoby skorzystały z leczenia odwykowego stacjonarnego

W 2013 roku wysłano **11** wniosków do Sądu Rejonowego o skierowanie na przymusowe Leczenie.

W 2014 roku wysłano **7** wniosków do Sądu Rejonowego w Braniewie i **2** osoby dobrowolnie zgłosiły się do szpitala na leczenie odwykowe.

W 2015r wysłano **4** wnioski do Sądu Rejonowego w Braniewie o skierowanie na przymusowe leczenie,

W roku 2016 wysłano **2** wnioski do Sądu Rejonowego o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe i **1** osoba skorzystała dobrowolnie z leczenia stacjonarnego a w roku 2017 wysłano już **5** wniosków o przymusowe leczenie, 2 osoby dobrowolnie skorzystały z leczenia stacjonarnego.

W Punkcie Konsultacyjnym w 2013roku udzielono **43** osobom porad, w roku 2014 **66** porad, w roku 2015 – **93** porady, w roku 2016 – udzielono porad dla **72** osób, w roku 2017 udzielono **75** porad.

4. Wyniki ankiety przeprowadzonej w Gimnazjum w Wilczętach ankietowanych było 41 uczniów z II i III klasy - 2015r

Pytanie: Ile miałeś lat, kiedy po raz pierwszy napiłeś się jakiegokolwiek alkoholu?

10 lat odpowiedziała 1 osoba

11 - 1 osoba

12 - 3 osoby

13 - 2 osoby

14 - 4 osoby

nie pamiętam – 17 osób

nigdy nie piłem alkoholu – 13 osób

Pytanie: Ile razy zdarzyło ci się pić jakiś alkohol?

pięcioro osób wpisało cyfrowo – 3 razy, 6, 1, 2 i 3 razy

ani razu odpowiedziało – 18 osób

nie pamiętam – 18 osób

Pytanie: Jaki alkohol pijesz najczęściej ?

Piwo – odpowiedziało 13 osób

tanie wino owocowe – 3 osoby

wódka – 8 osób

wino markowe – 1 osoba

nigdy nie piję – 16 osób

Pytanie: Czy kiedykolwiek kupiłeś samodzielnie w sklepie alkohol?

Tak odpowiedziało – 5 osób

Nie – 36 osób

Pytanie: Czy kiedykolwiek zdarzyło ci się „wyskoczyć na piwo” podczas przerwy?

Nie – odpowiedziało 41 osób czyli 100%

Pytanie: Ile razy zdarzyło ci się upić?

- trzy osoby określiły cyfrowo – 3 razy, 6 i 3 razy się upiły

- ani razu – 24 osoby

- nie pamiętam – 14 osób

Praktycznie 41,46% uczniów podało, że w ogóle nie piło alkoholu. Duży procent uczniów podaje, że z alkoholem nie ma nic wspólnego.

5. Poważnym zagrożeniem występującym wśród młodzieży są narkotyki.. Szkody związane z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych są o wiele większe niż szkody związane z nadużywaniem alkoholu. W ciągu ostatnich lat zwiększyła się ilość młodych osób sięgających po narkotyki. Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że 3,94 % respondentów w naszych szkołach miało kontakt z narkotykami.

Wyniki badań wskazują, że najczęściej młodzież po raz pierwszy sięga po narkotyk w wieku 13-15 lat, osoby nie mają większego problemu z zakupem narkotyków.

W związku z powyższym w realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii należy podjąć działania profilaktyczne oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk alkoholowych i narkomanii.

ROZDZIAŁ III

Zadania do realizacji

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii i osób zagrożonych uzależnieniem;

1. Kontynuacja pracy Punktu Konsultacyjno.
2. Motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia.
3. Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu.
4. Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy.
5. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.
6. Pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu.
7. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszur, czasopism) na potrzeby GKRPA, szkół i świetlic.
8. Kontynuacja programów edukacyjnych w szkołach
9. Organizowanie wypoczynku letniego (kolonie letnie) dzieciom szczególnie zagrożonym uzależnieniem (alkohol, narkotyki)
10. Organizacja festynów wiejskich i rodzinnych, konkursów, warsztatów dla społeczeństwa i młodzieży.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.;
 - przyjęcie zgłoszenia/wniosku w przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań lub poddania się leczeniu odwykowemu.
 - skierowanie osoby na badanie biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych ,
 - złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do właściwego sądu.
2. Organizowanie dla dzieci różnych form wypoczynku letniego /półkolonie/ i zimowego.
3. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie profilaktycznych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Wspieranie i przeprowadzenie programów i warsztatów profilaktycznych o tematyce profilaktycznej.
2. Organizacja i realizacja lokalnych działań profilaktycznych takich jak; imprezy profilaktyczno-sportowe, festyny, organizowane święta okolicznościowe przez świetlice i szkoły, organizacja konkursów z nagrodami.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
2. Współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym.
2. Występowanie przed Sądem w roli oskarżyciela publicznego.
3. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy.

4. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
5. Udział w szkoleniach i konferencjach członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołu interdyscyplinarnego w zakresie uzależnień i profilaktyki oraz zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

ROZDZIAŁ VI

Zasady finansowania programu i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
2. Wynagrodzenie dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych za każdy dzień wykonywania czynności związanych z pracą komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia określonego rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę
3. Przy podróżach poza teren Gminy członkom komisji skierowanym na szkolenia przysługuje zwrot kosztów według zasad obowiązujących przy podróżach na terenie kraju. Polecenie każdego wyjazdu dla członka komisji podpisuje przewodniczący, a dla przewodniczącego Wójt Gminy.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej wypłacone będzie po przedłożeniu przez przewodniczącego komisji podpisanej listy obecności potwierdzającej udział w pracach komisji.